

MARIÁNSKOLÁZEŇSKO

DOBROVOLNÝ SVAZEK OBCÍ

TIRSCHENREUTH
A OKOLÍ /

TIRSCHENREUTH
UND UMGEBUNG

VI

Město **Tirschenreuth**, hlavní město stejnojmenného okresu, je bezesporu městem mnoha tváří. Ideální podmínky pro dovolenou nabízí díky nádherné přírodě v okolí turistům i rodinám s dětmi, na své si přijdou i milovníci kultury nebo piva. Vzhledem k těsné blízkosti hranic jsou navíc na české turisty výborně připraveni – Tirschenreuth jako mnoho jiných měst v oblasti má i webové stránky v češtině (takže si před cestou můžete prostudovat mapku města i se všemi pamětihodnostmi: www.stadt-tirschenreuth.de) a v řadě památek dostanete letáček ve své mateřštině.

Tirschenreuth, die Hauptstadt des gleichnamigen Landkreises, ist zweifellos eine Stadt mit vielen Gesichtern. Dank der wunderschönen Natur in der Umgebung bietet sie ideale Urlaubsbedingungen. Touristen und Familien mit Kindern, Kultur- oder Bierliebhaber werden hier bestimmt auf ihre Kosten kommen. Aufgrund der Nähe zur Grenze ist man hier auch für tschechische Touristen bestens gerüstet – und Tirschenreuth kann wiederum als der ideale Ausgangspunkt für Ausflüge zu den tschechischen Nachbarn dienen.

Tirschenreuth založený už v 10. století je jedním z center historické oblasti zvané Stiftland a má výbornou infrastrukturu. Jsme zde v jedné z nejvýznamnějších rybníkářských oblastí v Německu, proto jsou rybníky všudypřítomné – také se této oblasti říká „země 1000 rybníků“. Tirschenreuth byl navíc po 8 století v podstatě ostrovem, protože až do začátku 19. století bylo město obklopeno velkými městskými rybníky, které přispívaly k ochraně města.

Tirschenreuth wurde bereits im 10. Jahrhundert gegründet und ist eines der Zentren der Region Stiftland. Die Stadt hat eine hervorragende Infrastruktur. Wir befinden uns hier in einem der wichtigsten Teichgebiete Deutschlands, deshalb sind Teiche allgegenwärtig - dieses

Gebiet wird auch „Land der 1000 Teiche“ genannt. Darüber hinaus war Tirschenreuth für 8 Jahrhunderte im Grunde eine Insel, denn bis zum Beginn des 19. Jahrhunderts war die Stadt von großen Stadtteichen umgeben, die zum Schutz der Stadt beitrugen.

Celé rozsáhlé rybníkářské oblasti v trojúhelníku tvořeném městy Tirschenreuth, Mitterteich a Wiesau se říká **Tirschenreuther Teichpfanne**. Většina těchto rybníků byla založena už ve středověku a to na ploše přes 2000 hektarů. V současnosti má mít zemský okres Tirschenreuth celkem 3274 rybníků, celkem pokrývají plochu asi 15 kilometrů čtverečních. Většina z nich je mělkých, zhruba jeden až dva metry, a v centru této oblasti naleznete jeden rybník těsně vedle druhého – dělí je vždy jen hráz. Dodnes se využívají hojně pro chov kaprů. Die gesamte weitläufige Teichfläche im Dreieck der Städte Tirschenreuth, Mitterteich und Wiesau heißt **Tirschenreuther Teichpfanne**. Die meisten dieser Teiche wurden bereits im Mittelalter auf einer Fläche von über 2000 Hektar angelegt. Derzeit verfügt der Landkreis Tirschenreuth über insgesamt 3274 Teiche mit einer Gesamtfläche von rund 15 Quadratkilometern. Die meisten von ihnen sind seicht, ungefähr ein bis zwei Meter tief, und im Zentrum dieses Gebiets befindet sich ein Teich direkt neben dem anderen - immer nur durch einen Damm getrennt. Bis heute werden die Teiche gerne für die Karpfenzucht genutzt.

Tip: Chcete-li si užít krásného výhledu do rybníkářské krajiny, vydejte se na 70 metrů dlouhou a 20 metrů vysokou vyhlídku Himmelsleiter vzniklou v r. 2012 přímo u cyklostezky Vizinalbahnradweg u Tirschenreuthu ve Waldnaabaue.

Tipp: Um die herrliche Aussicht auf die Teichlandschaft zu genießen, begeben Sie sich doch zum 70 Meter langen und 20 Meter hohen Aus-

sichtspunkt Himmelsleiter, der 2012 direkt am Radweg Vizinalbahnradweg bei Tirschenreuth in Waldnaabaue gebaut wurde.

I v těsné blízkosti centra Tirschenreuthu najdete šestihektarový rybník kolem historického velkostatku Fischhof znovuobjevený roku 2012. Vyplatí se procházka kolem. Přírozeným centrem této zelené oázy zvané **Fischhofpark** je bývalá letní rezidence waldsasských opatů, dnes sídlo soudu, na malém ostrůvku, která je spojená s městem 92 metrů dlouhým barokním mostem, jemuž sloužil za předlohu obdobný most v Regensburgu. Do starého města se nechá dojít i po dřevěné lávce s unikátní konstrukcí, kterou by neměl vynechat žádný fanoušek architektury. Tip pro malé návštěvníky do 12 let – součástí parku je i hřiště s unikátními atrakcemi.

Auch in unmittelbarer Nähe des Zentrums von Tirschenreuth befindet sich ein im Jahr 2012 wiedererbauter Sechs-Hektar-Teich rund um das historische **Gut Fischhof**. Ein Spaziergang lohnt sich immer. Das natürliche Zentrum dieser grünen Oase namens Fischhofpark ist die ehemalige Sommerresidenz der Waldsässer Äbte, heute Sitz des Amtsgerichts, auf einer kleinen Insel, die durch eine 92 Meter lange Barockbrücke mit der Stadt verbunden ist. Als Vorbild für diese Brücke diente eine ähnliche Brücke in Regensburg. Die Altstadt ist auch über

einen Holzsteg mit einer einzigartigen Struktur zu erreichen, die kein Architekturfan auslassen sollte. Tipp für junge Besucher bis 12 Jahre - zum Park gehört auch ein Spielplatz mit einzigartigen Attraktionen.

Každý den kromě pondělí můžete v Tirschenreuthu navštívit muzejní čtvrt **MuseumsQuartier**. Vstupním bodem je Hornofalcké muzeum rybníkářství, které se věnuje nepřehlédnutelné tradici rybníkářství v regionu. Toto muzeum je pak podzemní chodbou spojené se starým

klášterem, kde je umístěno šest dalších expozic. Ty se věnují tématům porcelán, historie města a poválečný odsun, jesličky, ikony – a také vám tu představí nejslavnějšího místního rodáka, Johanna Anderase Schmellera, autora slovníku bavorštiny. Součástí Muzejní čtvrti je i Haus am Teich – **Dům u rybníka**, s expozicí tvořenou několika akvárii. Sem je vstup zdarma.

Außer montags können Sie täglich ein Museumsviertel namens **MuseumsQuartier** in Tirschenreuth besuchen. Der Einstiegspunkt

ist das Oberpfälzer Fischereimuseum, das der unverkennbaren Tradition der Teichwirtschaft in der Region gewidmet ist. Dieses Museum ist durch eine unterirdische Passage mit dem alten Kloster verbunden, in dem sich sechs weitere Expositionen befinden. Sie widmen sich den Themen Porzellan, Stadtgeschichte und Abschiebung nach dem Zweiten Weltkrieg, Krippen, Ikonen - und Sie werden auch den berühmtesten Sohn der Stadt kennenlernen, Johann Andreas Schmeller, den Autoren des bayerischen Wörterbuchs. Zum Museumsviertel gehört auch das **Haus am Teich** mit einer aus mehreren Aquarien bestehenden Ausstellung. Der Eintritt ist hier frei.

Pokud pojedeme z Tirschenreuthu dále na jih, pak nejen v době vánoční potěší návštěva muzea betlémů (**Krippenmuseum**), které najdete přímo v budově radnice v obci **Markt Plößberg**. Řezbářství a stavba betlémů patří v tomto zajímavém městečku, které leželo přímo na Zlaté cestě, spojující Prahu s Norimberkem, a má za sebou bohatou historii, k tradicím. V tomto nově zřízeném muzeu

uvidíte celkem 10 krásných scénérií betléma, které dokumentují 200 let tradice řezbářství. Skupiny je třeba objednat předem, jinak otevřeno po domluvě.

Wenn Sie von Tirschenreuth aus weiter südlich fahren, können Sie nicht nur zur Weihnachtszeit das **Krippenmuseum** besuchen, das sich direkt im Rathausgebäude in **Markt Plößberg** befindet. Das Schnitzen und der Krippenbau ist eine der Traditionen in dieser interessanten Stadt, die direkt an der Goldenen Straße zwischen Prag und Nürnberg lag und eine reiche Geschichte hat. In diesem neu eingerichteten Museum sehen Sie insgesamt zehn wunderschöne Weihnachtskrippen, die die 200 Jahre alte Tradition des Schnitzens dokumentieren. Gruppen müssen im Voraus angemeldet werden, ansonsten ist dieses Museum nach Vereinbarung geöffnet.

6 kilometrů od Tirschenreuthu východním směrem, kousíček od české hranice, najdeme **Wondreb**, čítající asi 400 stálých obyvatel. Zastávka se vyplatí, najdeme tu nejen památkově chráněný **kostel Nanebevzetí Panny Marie** ze 12. století, ale doporučujeme i návštěvu hřbitovní **kapele sv. Michaela** ze druhé poloviny 17. století. Na jejím stropě naleznete 28 obrazů neznámého autora, zvanou **Totentanz von Wondreb** (Tanec mrtvých), vzniklou

na počátku 18. století, v době rozmachu baroka. Obrazy jsou namalovány pro dobu baroka netypicky technikou monochromní malby a jsou výrazem tou dobou běžného jevu – neustálého připomínání existence smrti a nutnosti připravit se na Poslední soud. A tak tu nalezneme 8 obrazů umřelých lebek a dvacetkrát je motivem tanec s mrtvým.

6 km östlich von Tirschenreuth, nicht weit von der tschechischen Grenze entfernt, liegt **Wondreb** mit rund 400 Einwohnern. Der Halt lohnt sich, wir können nicht nur die denkmalgeschützte **Pfarrkirche Mariä Himmelfahrt** aus dem 12. Jahrhundert besichtigen – empfehlenswert ist auch ein Besuch der **Friedhofskapelle St. Michael** (Totentanzkapelle) aus der zweiten Hälfte des 17. Jahrhunderts. An der De

cke befinden sich 28 Bilder eines unbekanntem Autors namens **Totentanz von Wondreb**, die im frühen 18. Jahrhundert in der Ära des Barockaufschwungs entstanden sind. Die Bilder sind aber, untypisch für die Barockzeit, in Grisaille-Technik, also in einer monochromen Maltechnik, gemalt worden und sind ein Ausdruck von damals normalen Gedanken – die ständige Erinnerung an die allgegenwärtige Existenz des Todes und die Notwendigkeit, sich auf das Jüngste Gericht vorzubereiten. Und so finden wir 8 Gemälde von Totenköpfen, das Motiv der Totentänze erscheint sogar zwanzigmal.

Naopak na západ od Tirschenreuthu dojedete asi po 10 kilometrech do městyso **Markt Falkenberg** s velmi pěkným hradem Falkenberg. Hrad tyčící se na obrovském skalním ostrohu, symbol obce, patří městyso Falkenberg. Obec hrad získala v roce 2009 od rodiny hrabat ze Schulenburgu s cílem tuto historicky významnou stavební památku rozsáhle sanovat a zpřístupnit ji. Proto na hradě vlaje i vlajka městyso Falkenberg.

Westlich von Tirschenreuth erreichen Sie nach ca. 10 Kilometern die Minderstadt **Markt Falkenberg** mit der sehr schönen Burg Falkenberg. Die auf einem riesigen Felsvorsprung thronende Burg, ein Wahrzeichen des Ortes, wurde 2009 seitens der Gemeinde von einer Grafenfamilie aus Schulenburg erworben, mit dem Ziel dieses historisch bedeutsame Baudenkmal umzubauen und zugänglich zu machen. Deswegen ist hier auch eine Flagge mit dem Wappen der Minderstadt Falkenberg gehisst.

Mezi Falkenbergem a Windischeschenbachem najdeme pravé Eldorado pro milovníky přírody a pěší turistiky – Waldnaabtal, neboli údolí řeky **Waldnaab**. Tato chráněná přírodní oblast vzdálená necelé 3 kilometry jihozápadním směrem od Falkenbergu a rozkládající se na 182 hektarech plochy nese jméno po říčce Waldnaab, která se vykazuje zvýšenou erozivní činností, a proto čekejte na tomto zhruba 12 kilometrů dlouhém kaňonu ohraničeném až 40 metrů vysokými žulovými skalisky nádherné skalní formace a výjimečnou floru a faunu. Podél řeky naleznete hned několik dobře vyznačených turistických stezek i cyklostezek – a na poloviční cestě čeká na žíznlivé turisty jedna z nejkrásnějších pivních zahrádek v Horní Falci (pondělí zavírací den).

Zwischen Falkenberg und Windischeschenbach finden wir das wahre Eldorado für Natur- und Wanderfreunde – **das Waldnaabtal**. Das weniger als 3 Kilometer südwestlich von Falkenberg gelegene Naturschutzgebiet mit einer Fläche von 182 Hektar trägt den Namen des Flusses Waldnaab, der zunehmend erosive Tätigkeiten aufzeigt. Sie können also in diesem ca. 12 km langen Canyon, der von bis zu 40 Meter hohen Granitfelsen begrenzt wird, wunderschöne Felsformationen sowie außergewöhnliche Flora und Fauna entdecken. Es gibt mehrere gut markierte Wander- und Radwege entlang des Flusses – und auf halber Strecke befindet sich einer der schönsten Biergärten in der Oberpfalz (Montag Ruhetag).

Okres Tirschenreuth je jediným okresem, kde se ještě dnes podle prastaré tradice vaří pivo **Zoiglbier**. Jde o spodně kvašené nefiltrované pivo, pro které se uvaří mladina v komunálních pivovarech, kvašení a dozrávání už se pak odehrává ve sklepích jednotlivých pivovarníků. Ve vlastních domech je pak v šencích pivovarníci i prodávají. Tento způsob vaření piva, který kdysi existoval třeba i v Plzni, byl oceněn jako ba-

vorské nehmotné dědictví, a probíhá už jen v 5 obcích: Neuhaus, Windischeschenbach, Falkenberg, Mitterteich a Eslarn. Pokud byste chtěli toto pivo ochutnat, je třeba si napřed zjistit, kde je k tomu právě příležitost, protože se nevaří pořád, ale tzv. na střihu – veškeré informace najdete na stránce <https://zoiglbier.de/zoigltermine/> Der Landkreis Tirschenreuth ist die einzige Region, in der nach alter Tradition auch heute noch **Zoig-**

lbier gebraut wird. Es handelt sich um ein untergäriges, ungefiltertes Bier. Die Würze für dieses Bier wird in den Kommunbrauhäusern gebraut, die Gärung und Reifung erfolgt in den Kellern der einzelnen Hausbrauer. Die Brauer verkaufen dieses Bier auch in Schankwirtschaften, die sich in ihren eigenen Häusern befinden. Diese Methode des Bierbrauens, die einst zum Beispiel auch in Pilsen existierte, wurde als bayerisches immaterielles Kulturerbe anerkannt und wird nur in 5 Gemeinden durchgeführt: Neuhaus, Windischeschenbach, Falkenberg, Mitterteich und Eslarn. Wenn Sie dieses Bier probieren möchten, müssen Sie sich zuerst informieren, wo sich aktuell diese Gelegenheit bietet, denn die Braumeister brauen immer abwechselnd – alle Informationen finden Sie unter <https://zoiglbier.de/zoigltermine/>

Tři šenky piva Zoigl najdeme v městečku **Mitterteich**. Kdo zrovna pivo nabízí, poznáte i zde podle šesticípé typické hvězdy, vyvěšené na domě. Využijte této příležitosti – a ochutnejte k tomu třeba výborné bavorské klobásy se zelím nebo preclíky s pomazánkou Obatzter.

In **Mitterteich** gibt es drei Zoiglstuben. Wer gerade Bier anbietet, erkennt man an dem typischen sechszackigen Zoiglstern, der am Haus aufgehängt wird. Nutzen Sie die Gelegenheit, um leckere bayerische Würstchen mit Sauerkraut oder Brezeln mit Obatzter Brotaufstrich zu probieren.

Město **Mitterteich** se přes sto let pyšnilo zejména výrobou porcelánu – od roku 1886 do roku 2005 tu fungovala továrna na výrobu vysoce jakostního užitkového porcelánu, která vyvážela do celého světa. A právě v prostorách bývalé porcelánky najdete dnes **Muzeum porcelánu**, kde se seznámíte s tím, jak vůbec porcelán vzniká. Kromě toho jsou zde k vidění i exponáty ze skla – i ve sklářství má Mitterteich dlouhou tradici – a pak je zde jedna celá část věnovaná starým řemeslům.

Über ein Jahrhundert lang war die Stadt **Mitterteich** sehr stolz auf ihre Porzellanproduktion – von 1886 bis 2005 war hier eine Fabrik zur Herstellung von hochwertigem Gebrauchsporzellan in Betrieb, die das Porzellan weltweit exportierte. In den Räumlichkeiten der ehemaligen Porzellanfabrik befindet sich heute das Porzellanmuseum, in dem Sie erfahren, wie Porzellan hergestellt wird. Außerdem werden Sie auch schöne Glasexponate sehen – Glasherstellung hat hier auch eine lange Tradition - und dann gibt es eine ganze Abteilung, die sich den alten Handwerken widmet.

K panství kláštera Waldsassen patřilo i městečko **Markt Konnersreuth**, které je v dnešní době spojeno nerozlučně se jménem **Terezie Neumannové** (Therese Neumann), zvané Resl von Konnersreuth, což byla v roce 1962 zesnulá katolická mystička a stigmatička. Přestože římskokatolická církev nikdy nepotvrdila její ineditii (Therese Neumann se údajně po dobu 36 let živila pouze hostiemi ze svatého přijímání) ani stigmata, je Resl velmi oblíbená mezi věřícími z celého světa a její hrob je navštěvovaným poutním místem. Pro zájemce je otevřený rodný domek Terezie Neumannové.

Zur Herrschaft des Klosters Waldsassen gehörte ebenfalls das Städtchen **Markt Konnersreuth**, das heute untrennbar mit dem Namen **Therese Neumann**, genannt Resl von Konnersreuth, verbunden ist. Die im Jahre 1962 verstorbene Therese war eine katholische Mystikerin und Stigmatisierte. Obwohl die römisch-katholische Kirche ihren Breatharianismus (Therese Neumann hat sich angeblich 36 Jahre lang ausschließlich von den Hostien der heiligen Kommunion

ernährt) oder ihre Stigmata nie bestätigt hat, ist Resl bei Gläubigen aus der ganzen Welt sehr beliebt und ihr Grab ist ein beliebter Wallfahrtsort. Das Geburtshaus von Therese Neumann steht Interessierten offen.

Od května do začátku října je zpřístupněná zahrada **Reslgarten**, patřící Therese Neumannové, kterou znovuobnovil do původní podoby podle dobových fotografií a spravuje místní spolek zahrádkářů. Celá zahrada je bezbariérová.

Von Mai bis Anfang Oktober ist der **Reslgarten** für die Öffentlichkeit zugänglich. Der Garten befand sich ehemals im Besitz von Therese Neumann und er wurde nach alten Fotografien in seinen ursprünglichen Zustand wiederhergestellt. Heutzutage wird er von dem örtlichen Gärtnerverein verwaltet. Der gesamte Garten ist barrierefrei.

Na své cestě po kraji nesmíte vynechat klášterní město **Waldsassen**. Město se svými zhruba 8 tisíci obyvateli má za sebou vcelku bouřlivou historii. Kolem roku 1133 založil markrabě Diepold III. **kláš-ter Waldsassen**, který se brzy stal jedním z nejbohatších klášterů Bavorska. Široko daleko je známá **barokní bazilika**, vzniklá v letech 1682 až 1704 podle plánů pražského architekta Abrahama Leuthner a Georga Dietzenhofena s jednou z největších klášterních krypt Německa a významnými varhanami se 103 rejstříky. Pravým unikátem je 12 relikvií, tzv. Svatých ostatků. Zachovalé kostry byly vyzdobeny zlatem a diamanty fráterem Adalbertem Ederem. Bazilika je otevřena celoročně denně od 7.30 hod. do setmění.

Auf Ihrer Reise durch die Region dürfen Sie die Klosterstadt **Waldsassen** nicht verpassen. Diese Stadt mit rund 8.000 Einwohnern erlebte eine ziemlich turbulente Geschichte. Um 1133 gründete Markgraf Diepold III. das **Kloster Waldsassen**, welches bald zu einem der reichsten Klöster Bayerns wurde. Sehr berühmt ist die hiesige Barockbasilika, die zwischen 1682 und 1704 nach den Plänen des Prager Architekten Abraham Leuthner und Georg Dietzenhofen erbaut wurde, mit einer der größten Klostergrüfte Deutschlands und einer wertvollen Orgel mit 103 Registern. Ein wahres Unikat sind die 12 Reliquien, die sogenannten Heiligen Leiber. Erhaltene Gebeine wurden vom Frater Adalbert Eder mit Gold und Diamanten verziert. Die Basilika ist das ganze Jahr über täglich von 7.30 bis zur Abenddämmerung geöffnet.

Ve Waldsassen se nachází i stále fungující ženský klášter, od roku 1863 jsou zde cisterciáčky. Tip: Srdcem opatství je světově známý **knihovní sál** z let 1689 – 1726, tedy z doby přechodu z vrcholného baroka do rokoka, určitě jej navštivte.

In Waldsassen befindet sich auch ein Frauenkloster, seit 1863 gibt es Zisterzienserinnen. Ein Tipp: Das Herzstück der Abtei ist der weltberühmte **Bibliothekssaal** aus den Jahren 1689 - 1726, also aus der Zeit des Übergangs vom Hochbarock zum Rokoko, den Sie unbedingt besuchen sollten.

Pokud od opatství cisterciáků vyrazíte dále směrem k řece Wondreb, čeká na vás **Naturerlebnisgarten** – přírodní zážitková zahrada s bylinkovou zahrádkou osázenou podle tradic Hildegardy von Bingen a tradiční čínské medicíny, s ekocentrem a Kneippovými lázněmi. Aby se konventu usnadnil přístup do nové zahrady, nechal opat Wigand Deltch kolem roku 1760/1770 postavit známý most „Muttone-Brücke“.

Wenn Sie sich von der Zisterzienserinnenabtei weiter in Richtung zum Fluss Wondreb begeben, erwartet Sie der **Naturerlebnisgarten**. Hier können Sie die Natur mit allen Sinnen erleben: Es gibt hier einen Kräutergarten, der nach den Traditionen von Hildegard von Bingen und der traditionellen chinesischen Medizin angelegt wurde, ein Ökozentrum und ein Kneipp-Bad. 1760/1770 ließ Abt Wigand Deltch die berühmte „Muttone-Brücke“ bauen, um den Zugang zum neuen Garten zu erleichtern.

Ve Waldsassen naleznete i Muzeum Stiftlandu – **Stiftlandmuseum**. Funguje od roku 1975 a dokumentuje dějiny a kulturní historii města Waldsassen i celého regionu Stiftland a Chebska.

In Waldsassen ist auch das **Stiftlandmuseum** zu Hause. Es ist seit 1975 in Betrieb und dokumentiert die Historie und Kulturgeschichte der Stadt Waldsassen sowie des gesamten Stiftlandes und des Egerlandes.

Na vrchu Glasberg (628 m) ve vzdálenosti 3 km od Waldsassen směrem k české hranici byla Georgem Dietzenhoferem zřízena **kaple Nejsvětější trojice** (Kappl), vystavěná v letech 1685 – 1689, dnes jeden ze symbolů Stiftlandu. Jeho význačné rozčlenění do tří částí má připomínat svatou Trojici. Z vrchu Glasberg je i krásný výhled až hluboko na území Chebska. Ke Kapplu lze dojet za 5 minut autem z Waldsassen, nebo jít po jedinečné růžencové cestě (turistická cesta

č. 5). Jejích 15 barokních zastavení bylo zřízeno v roce 1698 za opata Alberta Hausnera. Kostel je otevřen denně do 18 hodin.

Auf einem Gipfel namens Glasberg (628 m), 3 km von Waldsassen in Richtung der tschechischen Grenze entfernt, wurde von Georg Dientzenhofer zwischen 1685 bis 1689 die **Dreifaltigkeitskirche Kappl** gebaut, heute eines der Wahrzeichen des Stiftlandes. Ihre Gliederung und Ausstattung wird von der Zahl drei dominiert als Erinnerung an die Dreieinigkeit. Vom Glasberg aus hat man einen schönen Blick bis in die Egerregion. Die Kapelle kann man mit dem Auto in fünf Minuten aus Waldsassen erreichen oder auch zu Fuß, über den einzigartigen Rosenkranzstationsweg (Wanderweg Nr. 5). Die 15 barocken Gebetssäulen wurden 1698 unter Abt Albert Hausner errichtet. Die Kapelle ist täglich bis 18 Uhr geöffnet.

Necelou čtvrthodinu od Waldsassen v těsné blízkosti české hranice najdete malé lázně **Sibyllenbad** patřící pod obec **Neualbenreuth**. Tyto jediné lázně v Horním Falcku nabízejí individuální péči a rodinnou atmosféru pro lázeňské hosty z blízka i daleka. Místní prameny Katharinenquelle s obsahem radonu a Sibyllenquelle pomáhají třeba při poruchách pohybového aparátu a oběhového systému. Veřejnosti přístupný je nedávno rekonstruovaný vodní areál „Badelandschaft“ s léčivou vodou a venkovním areálem. Nechte se nalákat i na wellness oblast na ploše 2200 metrů čtverečních s osmi různými saunami a jedinečným orientálním pavilonem „BadeTempel“ ve stylu tureckého hamamu. (Do wellness areálu mají přístup jen osoby nad 14 let)

Nahe der tschechischen Grenze, weniger als eine Viertelstunde von Waldsassen entfernt, befindet sich das kleine **Sibyllenbad** der Gemeinde **Neualbenreuth**. Das einzige Kurbad in der Oberpfalz bietet individuelle Betreuung und eine familiäre Atmosphäre für Kurgäste aus nah und fern. Die lokalen Quellen der Katharinenquelle, die Radon enthalten, und die Sibyllenquelle helfen beispielsweise bei

Erkrankungen des Bewegungsapparates und des Kreislaufsystems. Die kürzlich renovierte „Badelandschaft“, mit Heilwasser und einem Außenbereich, ist auch für die Öffentlichkeit zugänglich. Lassen Sie sich vom 2200 Quadratmeter großen Wellnessbereich mit acht verschiedenen Saunen und dem einzigartigen orientalischen Pavillon „BadeTempel“ im Stil des türkischen Hamams begeistern. (Zutritt zum Wellnessbereich ist nur für Personen ab 14 Jahren möglich.)

Historický městyš Neualbenreuth, ke kterému Sibyllenbad patří, měl v minulosti staleté úzké vazby na Chebsko. Oblast kolem Neualbenreuthu patřila v letech 1591 - 1862 každým rokem střídavě k nadačnímu panství Waldsassen (Bavorsko) a k svobodnému říšskému městu Cheb. Díky svým lázním Sibyllenbad je dnes Neualbenreuth turisticky nejsilnějším místem v okrese Tirschenreuth, který je pokladem pro turisty – projít tu lze 190 km pěších turistických cest.

Die historische Stadt Neualbenreuth, zu der Sibyllenbad gehört, war in der Vergangenheit eng mit der Region Eger verbunden. Das Gebiet um Neualbenreuth gehörte von 1591 bis 1862 zum Stiftungsbesitz Waldsassen (Bayern) und zur Freien Reichsstadt Eger. Neualbenreuth ist heute dank dem Sibyllenbad das meistgefragte Touristenziel im touristischen Bezirk Tirschenreuth – zu finden sind hier 190 km an Wanderwegen.

Ve staré poštovní stanici, pěkném typickém hrázděném domě, se nachází Pohraniční domovské světnice - **Grenzlandheimatstuben**. Vysídlenci z Meiersgrünu (Vysoká) a Grafengrünu (Háj), dvou zaniklých českých vesnic, tu vystavují domovský majetek, který se jim povedlo zachránit, a dokumenty z dřívější doby. Pro historiky je velice hodnotný infostánek s popisy, fotografiemi a plány všech 59-ti obcí bývalého okresu Mariánské Lázně.

In der alten Poststation, einem schönen typischen Fachwerkhause, befindet sich die **Grenzlandheimatstube**. Die Vertriebe-

nen aus Meiersgrün (Vysoká) und Grafengrün (Háj), zwei nicht mehr existierenden böhmischen Dörfern, zeigen hier das von ihnen gerettete Eigentum und Dokumente aus früheren Zeiten. Für Historiker ist der Infostand mit Beschreibungen, Fotos und Plänen aller 59 Dörfer des ehemaligen Kreises Marienbad sehr wertvoll.

Před dvěma roky byl v Neualbenreuthu zrenovován z prostředků EU více než dvě stě let starý statek **Sengerhof**. Komplex budov je využíván jako informační centrum o regionu a zároveň pro kulturní akce, které se nesou ve snaze zintenzivnit vztahy s českými sousedy.

Vor zwei Jahren wurde der über 200 Jahre alte **Sengerhof** in Neualbenreuth mit EU-Mitteln saniert. Der Gebäudekomplex wird als Informationszentrum für die Region und gleichzeitig für kulturelle Veranstaltungen zur Intensivierung der Beziehungen zu den tschechischen Nachbarn genutzt.

Historický park v Bärnau je největší středověký archeopark v Německu nedaleko od Tachova, směrem na hraniční přechod **Pavlův Studenec - Bärnau**. Zde je možno zažít středověk velmi autenticky – naleznete tu množství staveb, vybudovaných přesně tak, jak je budovali naši předkové v 8. až 13. století. Takže tu naleznete raně středověkou slovanskou vesnici, hrádek typu motte z 11. století i osadu z období vrcholného středověku. Při různých akcích a o víkendech jsou středověké budovy obydlené postavami z minulosti. V současné době můžete přihlížet i zajímavému stavebnímu ruchu – před očima návštěvníků tu vzniká dvorec z doby Karla IV. Čeští návštěvníci mohou platit v korunách, zdarma lze zapůjčit česky namluvené audio-průvodce, případně předem objednat prohlídku v českém jazyce.

Der Historische Park in Bärnau ist der größte mittelalterliche archäologische Park in Deutschland. Er befindet sich unweit von Tachov (Tachau) in Richtung des Grenzübergangs **Pavlův Stu-**

denec (Paulusbrunn) – Bärnau. Hier können Sie das Mittelalter sehr authentisch selbst erleben - es gibt eine Reihe von Gebäuden, die genau so gebaut sind, wie sie unsere Vorfahren aus dem 8. bis 13. Jahrhundert auch gebaut haben. So finden Sie ein frühmittelalterliches slawisches Dorf, eine mittelalterliche Burg des Typs Motte aus dem 11. Jahrhundert und eine Siedlung aus dem Hochmittelalter. Bei verschiedenen Veranstaltungen und an Wochenenden werden die mittelalterlichen Gebäude von Personen aus der Vergangenheit bevölkert. Gegenwärtig kann man sich auch ein interessantes Bauspektakel anschauen – vor den Augen der Besucher entsteht der Hof aus der Zeit Karls IV.

Přímá cesta z Bärnau do Tachova vede přes **Světce u Tachova**, kde již od silnice zahlédnete monumentální krásně zrekonstruovanou stavbu **Windischgrätzovy jízďárny** z 19. století, která je po vídeňské jízďárně druhou největší v Evropě.

Der direkte Weg von Bärnau nach Tachov führt durch **Světce bei Tachov** (Heiligen), wo Sie schon von der Straße aus die monumentale, wunderschön rekonstruierte **Windischgrätz-Reithalle** aus dem 19. Jahrhundert sehen können, die nach der Wiener Reithalle die zweitgrößte Europas ist.

Město **Tachov**, považované za bránu Českého lesa, chráněné krajinné oblasti s kouzelnou přírodou a desítkami opuštěných vesnic, nás už z dálky uvítá mohutnou věží **chrámu Nanebevzetí Panny Marie** a baštami **městských hradeb** z přelomu 13. a 14. století, které patří k nejzachovalejším v Čechách. **Tachovský zámek** vznikl přestavbou gotického hradu v 17. století.

Tachov gilt als Tor zum Böhmerwald, einem Naturschutzgebiet mit zauberhafter Natur und Dutzenden verlassener Dörfer. Tachov empfängt uns von weitem mit seiner Mariä Himmelfahrt Kirche und den **Basteien der Stadtmauern** aus der Wende des 13. zum 14. Jahrhundert, die zu den Besterhaltenen in ganz Tschechien gehören. **Das Schloss Tachov** entstand im 17. Jahrhundert durch den Umbau einer gotischen Burg.

Pokud se ale do kraje Stiftland s jeho centry Tirschenreuth a Waldsassen vydáte autem přes hraniční přechod Broumov – Mähring, pak je možno si hned kousek za hranic v městečku Markt Mähring objednat prohlídku v muzeu **Gelebtes Museum (Markt Mähring)**, které ukazuje minulost této příhraniční oblasti. Toto malé muzeum se soustředí na okolnosti odsunu Němců ze sudetoněmecké oblasti a na téma obcí zmizelých z mapy v okolí bývalé železné opony na příkladu roku 1946 zaniklé obce Lohhäuser a regionu Planá - Bezdruzice. Přístupné je po telefonickém objednání +49 9639 / 914010 nebo +49 151/1167 1654. Kromě toho tu bývají k vidění různé krátkodobé expozice.

Wenn Sie jedoch mit dem Auto über den Grenzübergang Broumov – Mähring nach Stiftland mit seinen Zentren Tirschenreuth und Waldsassen fahren, können Sie eine Tour durch das **Gelebte Museum (Markt Mähring)** gleich hinter der Grenze in Markt Mähring buchen, die die Vergangenheit dieses Grenzbereichs aufzeigt. Im Mittelpunkt stehen in diesem kleinen Museum die Umstände der Abschie-

bung der Deutschen aus dem sudetendeutschen Raum und die aus den Karten verschwundenen Dörfer im Bereich des Eisernen Vorhangs. Als Beispiel dient die Gemeinde Lobhäuser in der Region Planá – Bezdrůžice (Plan – Weseritz), die 1946 unterging. Das Museum ist unter der Telefonnummer 09639/914010 oder 0151/1167 1654 erreichbar. Außerdem sind hier verschiedene Kurzeitenausstellungen zu sehen.

Text: Eva Špalová
Překlad: Eva Špalová
Foto: Karolína Duschková
DTP, tisk: Euroverlag s.r.o.
Zhotovitel: Pilsenjoy s.r.o.
© 2019 Mariánskolázeňsko

/ Kontakt

Mariánskolázeňsko
dobrovolný svazek obcí
Tři Sekery 157
CZ - 354 73 Tři Sekery

E-mail: marianskolazensko@seznam.cz

www.marianskolazensko.org

**Europäische Union
Evropská unie**
Europäischer Fonds für
regionale Entwicklung
Evropský fond pro
regionální rozvoj

Ziel ETZ | Cíl EÚS
Freistaat Bayern –
Tschechische Republik
Česká republika –
Svobodný stát Bavorsko
2014 – 2020 (INTERREG V)